

Medlemmer forhaabentlig ville have fattet af vore Udtalelser i Betænkningen, anderledes og hviler paa en anden Grundbass end Flertallets. Vort Grundsyn paa Fattigforholdene er dette, at Fattigdommen er en Ulykke, og at den hviler som en Straf, der lides uskyldigt, paa nogle Mennesker, bringer Lidelser til mange, som aldeles ikke have fortjent dem, og som ere uden Skyld, fordi Samfundsforholdene nu en Gang ere saaledes indrettede, at disse Folk ere blevene Samfundets Stedbørn. Ingen tør vel vove at paastaa, at den store Masse af dem, som her i Samfundet thinges af Nøden til, at gaa til det offentlige Fattigvæsen, kan siges selv at være Skyld i, at de ere blevene nødsagede til at gaa denne Vej. Maafer af Mennesker maa gaa denne tunge Gang, uden at nogen tør vove at faae den første Sten, som man siger, og sige: Det er din egen Skyld. Der kan være saadanne Personer, men jeg føler mig aldeles overbevist om, at man vil være enig i, at helbigvis ere disse i et forsvindende Mindretal blandt den fattige Del af Befolkningen. Vor Grundbetragtning er derfor den, at man burde stille sig paa et langt mere humant Standpunkt, lad mig sige, endnu mere humant Standpunkt, end man gør. Jeg erkender, at Flertallet har stillet sig paa et langt humanere Standpunkt, navnlig gennem de Endringsforslag, det har stillet til dette Forslag, end det nogenstunde tidligere har været Tilfældet med Hensyn til vor Fattiglovgivning, saa vidt mig bekendt; men jeg mener, at man burde stille sig endnu mere humant; man burde sige, at ingen, som kommer i Trang her i Samfundet, skulde føle det som en Straf, som en Lidelse at blive nødt til at henvende sig til den offentlige Forsorg. Vi gaa ud fra den Betragtning, at naar det for nogle her i Samfundet, som maaft sikkert have udrettet meget godt, meget prisværdigt Arbejde for Samfundet, f. Eks. Folk i Statens Tjeneste, Mænd, der have udrettet noget for Nationen, som man kalder det, det være nu mere eller mindre fortjensfuldt efter den forskellige Bedømmelse, som det kan være Genstand for, — naar det for dem og deres efterladte er en Uressag at blive understøttede, at saa Understøttelse af Statens fælles Midler, burde det ikke være en Skam for dem, som uskyldigt trænge, at modtage Hjælp af Kommunen. Vi gaa derfor ud fra som vor Grundbetragtning, at alle Borgere i denne Henseende bør være stillede ens, og at Ligheden bedre vilde komme til Stede, naar Staten blev den, der skulde ordne dette Forhold for alle deres Bedkommende, som

skulde have Understøttelse, uden Hensyn til, hvad der var Aarsag til, at denne Understøttelse skulde gives. Vi have udtalt i Betænkningen, at vi mente, at derved vilde mange Vanstueligheder overvindes, og naar vi have undladt at foreslaa det, er det kun, fordi det ikke er muligt i Øjeblikket at kunne udarbejde et Forslag, fordi Erkendelsen af, hvorledes det burde være, ikke er tilstrækkelig Fremvækst. Dertil kommer saa det, som den ærede Ordfører omtalte, nemlig de uretfærdige Betskatningsforhold, vi have over for Staten. Den ærede Ordfører sagde, at Kommunernes Betskatningsforhold, saaledes som de nu en Gang ere, ere retfærdigere i Øjeblikket end Hoveddelen af Statskatterne, som hvile paa den indirekte Betskatning. Jeg erkender dette; men den ærede Ordfører maa ogsaa kunne forstaa, at netop deri ligger for mig og det ærede Medlem, som sammen med mig udtalte dette i Betænkningen, en af de uendelig store Vanstueligheder for et saa lille Mindretal, som vi ere, for at kunne udarbejde alt dette, der skulde til for at forandre Forholdet saaledes, at det skulde kunne blive en Understøttelse af Staten og blive retfærdigere, end den nu er. Deraf vilde naturligvis følge, at vi ikke længere vilde bibeholde den indirekte Betskatning som Hoveddel af Statens Indtægter. At noget saadant er vanskeligt at grundlægge, vanskeligt at udarbejde, ja uoverkommeligt for et saa ringe Mindretal, som vi ere, vil sikkert enhver kunne indse, og det er Grundten til, at vi ikke have følt os stærke nok til at give os i Lag med denne Opgave. Vi have følt os overbeviste om, at vi ikke fra nogen Side kunne vente at faa de Dplysninger, som absolut maatte kræves for at grundlægge et saadant System, naar det skulde ventes at blive nogenlunde antageligt over for de mange, der endnu ere imod det. Men vi nære det Haab, at det skal lykkes mere og mere at føre den Erkendelse frem, at kun ved at gaa ind paa de Betragtninger vil man komme til en virkelig retfærdig og saustig Lovordning af Forsørgelsessystemet her i Landet. Selv om Loven vedtages med de mange udmærkede Endringsforslag, som Udvalget og til Dels Udvalgets Flertal har stillet til denne Lov, saa vil denne Lov, ligesom tidligere fattede Bestemmelser, i Fremtiden komme til at medføre Forvillinger og mange indvillede Forhold for Kommunerne; det skal nok vise sig i Praksis. Derfor tror jeg, at det i Tidens Løb skal lykkes os at arbejde den Erkendelse op, at det er et Forhold, som bør ordnes paa anden og bedre Maade. Naar vi derfor ere gaede med til de Endringsforslag, hvor vi staa